

BcA. Romana Dubná

Posudek oponentky PhDr. Heleny Jarošové na diplomovou práci BcA. Dubné, My personal inspiration, předkládané k obhajobě v květnu 2010 na UTB ve Zlíně.

Diplomová práce BcA. Romany Dubné My personal inspiration mne překvapila svou promyšleností, uceleností, programovým hledačstvím a zároveň jistotou v záměrech i výsledcích.

Vzorem Dubné byli či jsou vybraní japonští návrháři, u nichž si bakalářka váží jejich principiální práce s materiálem a osobitých přístupů k oděvní tvorbě.

V kapitolách věnovaných japonskému přínosu evropské módě lze odpustit sem tam malý přehmat, protože to, co tu Dubná hledá tu našla a dobře vystihla. Objevila tam korespondence se svým vztahem k materiálu i nadřazování osobní myšlenky nad tendencemi, hlubinného, velmi osobního směřování nad obecnými normami evropského vkusu či běžných představ o kráse. Přesto učiním malou poznámku k tvrzení, že Japonci přistupují k oděvu jako umění. Dost možná, že je to i názor přejatý, nezapomeňme však, že je to výroky vedený hledisky Evropana a jeho oděvních tradic. Tvůrčí východiska, estetické principy, filosofie, včetně filosofie přírody, patrně například v japonském čajovém obřadu, ikebaně, závěsné kaligrafii nebo japonském kimonu jsou prostě této kultuře vlastní. Nám, kteří oddělujeme oblast užitého a volného umění, činnosti, kde je estetická složka podřízená od těch, kde naopak dominuje nám pak takový přístup připadá jako umělecký. Myslím dokonce, že by se Japonští návrháři velmi bránili tomu, kdyby jejich oděvní produkce byla výslovně označena za umění. Přístupy jsou umělecké, ale jejich programem není dělat oděv jako umění. A to jed, dle mého, velký rozdíl.

Bylo by mylné se domnívat, že diplomantce stačí shlédnout se v Japoncích. Dubná je hledačský typ, který se nespokojí s nějakým vzorem a odvozenými cestami. Má svůj vlastní trojkořen, z kterého vychází: příroda, ženskost a přírodní materiály – hedvábí, len, kůže, to vše v organické srostlici. S materiály zachází, jak sama tvrdí, jako sochařka, když totiž nechává každý materiál promlouvat jeho vlastním jazykem. Formu mu hledá nenásilně, jen tak mimochodem. Velmi oceňuji moment, kdy při hledání tvaru postupuje tak, že, cituji: “materiál rozdělujem na kusy, které sú roznej dlžky. Z nich prisposobým a hladám tvar sediaci na tělo. Postupne si tak vytváram základnú mustru, ktorú dotváram“. Tento přístup není v principu osamocený, dojde na něj, na základě destrukce celistvosti materiálu ještě u modelu overalu. Navíc i další modely připomínají, alespoň zevně, podobný princip konstruování či sestavování výsledné oděvní formy.

Designérská inspirace Dubné není trendová nebo jen obecně mondénní, naopak je nadčasová. Ale ideové spříznění je velmi současné – připomíná život blízky přírodě, dobrovolnou skromnost, čistotu s jakou se setkáváme u myšlenek ekologických a v těch alternativních způsobech života, které se vrací do přírody, na venkov. Soudobost je možno vidět i v idejích ženskosti.

Ve svých záměrech Dubná netápe: ví, který model je rozhodující pro kolekci, pro její osobní záměr, dobře poukazuje na bakalářskou práci, která byla zaměřena na objem a tedy na logickou souvislost, že další práce se zaobírá povrchy materiálů. Zaujala mne i reflexe kresby,

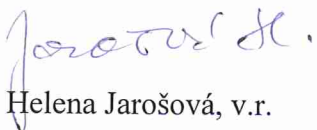
vhodný výběr stylu, který opět svědčí o důkladnosti s jakou celý svůj úkol promýšlela. Minimalistické a zároveň velmi ženské kresby jsou navíc velmi působivé a odpovídají celému ladění kolekce.

Polemizovala bych s tvrzením, že model „působí architektonickým dojmem“, protože se vyznačuje „velkou spotřebou materiálu“. Dovolím si poukázat na to, že plýtvání nebo dokonce honosení se látkami je pradávňý prostředek oděvní tvorby – odkazuje ke královským plášťům apod.; nadměrné množství materiálu znamená v oděvu okázalost, hýření, luxus, ne však architekturu.

Měla jsem původně velké výhrady k názvu práce. Obsahuje samozřejmý cíl většiny tvůrců, měla jsem i výhrady vůči angličtině, ale po té, co jsem se do práce začetla jsem pochopila, proč jej zvolila. Přesto si myslím, že by práci a přístup dobře vystihl i český respektive slovenský název např. „Má velmi osobní inspirace“. Ale angličtina zřejmě láká svou tajemností a tak na str. 20 zůstal trčet výraz label .

Protože, jak je patrné z předchozího textu, nemá oponentka k práci vážné výhrady, navrhuje diplomovou práci ocenit jako výbornou.

V Praze dne 6. června 2010

PhDr. Helena Jarošová, v.r.